

Військова доктрина України, що у 90-х роках ХХ-го століття відмовилася від ядерної зброї в обмін на гарантії збереження територіальної цілісності від США, Великобританії та Росії, не передбачала такого розвитку подій. Ця доктрина передбачала поступову відмову від утримання великої за чисельністю армії, оскільки вважалося, що воювати за наші території жодна із держав-сусідів не буде.

Тенденції до скорочення військових видатків спостерігалися у багатьох країнах світу, зокрема країни – члени Північно – Атлантичного Альянсу (НАТО) почали зменшувати свої внески до його загального бюджету, деякі з них майже їх не сплачували. Вважалося, що світ, вступаючи до інформаційної епохи з вибуховим розвитком інноваційних технологій, за образним визначенням Клауса Шваба – президента Всесвітнього Економічного Форуму у Давосі, – епохи четвертої промислової революції, не може мати збройних протистоянь.

Однак, це виявилось далеким від істини, локальні війни за енергетичні ресурси поступово переросли у збройні конфлікти, що охопили великі території. У традиційне протистояння США та Росії за одноосібне лідерство після періоду холодної війни втрутився Китай.

Вищезазначене, на наш погляд, потребує нових наукових обґрунтувань обсягів військових видатків, що знову зростають уже на основі технологій четвертої промислової революції.

Сторошук Сергій

Тернопільський національний економічний університет

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НЕБАНКІВСЬКИХ КРЕДИТНИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ

Небанківські кредитні установи в багатьох країнах світу є невід’ємною і важливою складовою ринку фінансових послуг. У США, Канаді та деяких інших країнах членами таких установ є близько третини економічно активного населення. Впроваджуючи в життя кооперативну ідею фінансової взаємодопомоги, небанківські кредитні установи надають своїм членам майже весь спектр банківських послуг, активно конкуруючи із банківськими установами і створюючи для споживачів реальну можливість вибору, що робить фінансовий сектор цих країн більш ефективним.

В Україні небанківські фінансово-кредитні установи є порівняно новими для ринку фінансових послуг суб’єктами, діяльність яких ще недостатньо досліджена сучасною вітчизняною економічною наукою. Одними з найяскравіших їх представників є кредитні спілки. Як і в інших країнах, українські кредитні спілки мають статус неприбуткових організацій, що створюються з метою фінансової взаємодопомоги населенню. Однак, недостатнє суспільне розуміння соціально-економічної природи кредитних спілок, недоліки законодавчого регулювання їх діяльності та нагляд з боку

держави призвели до того, що під статусом кредитних спілок на ринку фінансових послуг почали функціонувати організації, що не мають нічого спільного із справжніми кредитними спілками.

Використовуючи неприбутковий статус спілок та упущення законодавства, організатори фіктивних кредитних спілок своєю незаконною діяльністю дискредитують справжні кредитні спілки в очах громадськості і державних органів. У зв'язку з цим, серед окремих чиновників та державних службовців почали виникати різні, сумнівні з точки зору доцільності, пропозиції – від бажання прирівняти в оподаткуванні кредитні спілки з іншими суб'єктами ринку, трансформації їх у комерційні банки, до повної заборони діяльності кредитних спілок.

Кредитні спілки на ринку фінансових послуг відіграють свою особливу, унікальну місію, важливість якої особливо посилюється в умовах економічної нестабільності та світової фінансової кризи. Процеси ринкової трансформації української економіки зумовлюють потребу в активізації діяльності кредитних спілок, які в нинішніх умовах є не лише активними учасниками ринку фінансових послуг, але й виконують специфічну соціально-економічну роль, пов'язану із забезпеченням своїх членів необхідними фінансовими послугами на неприбуткових засадах. У дієвому правовому полі за умови високого рівня інституційного розвитку та фінансової культури населення це суттєво послаблює окремі негативні аспекти ринкових відносин і підвищує соціальну спрямованість та ефективність ринкової економіки, про що переконливо свідчить досвід зарубіжних країн.

Таранов Ігор

Тернопільський національний економічний університет

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Гармонійний розвиток сучасного суспільства об'єктивно неможливий без якісної освіти громадян. У країнах суспільного добробуту вища освіта визначена серед найважливіших національних пріоритетів. Саме через стан та розвиток вищої освіти можна відстежити вектори та успіхи розвитку будь-якої держави.

Світові тенденції розвитку вищої освіти чітко вказують на доцільність її глобалізації та інтернаціоналізації. З огляду на це, освіта загалом та вища освіта, зокрема поступово переходять із розряду національних пріоритетів розвитку в пріоритети світового масштабу. Наприклад, вибір курсу на глобалізацію освіти знайшов відображення у стратегії сталого розвитку ООН. У свою чергу ЮНЕСКО більше уваги приділяється модернізації сучасної освіти, приведення її форм, методів і цілей у відповідність до потреб сучасного глобалізованого світу.